

BIULETYN

WARMIŃSKO-MAZURSKIEJ IZBY ROLNICZEJ

Nr 7/2024, ISSN 1643-899X, Publikacja bezpłatna

Informacje teleadresowe:

Biuro Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej, ul. Towarowa 1, 10-416 Olsztyn, tel./fax 89 534 05 67, e-mail: wmirol@wmirol.org.pl; www.wmirol.org.pl; https://www.facebook.com/WMIROL

Biuro Izby w Olsztynie pracuje od poniedziałku do piątku w godzinach 7.30–15.30.

Biura Terenowe Izby:

Bartoszyce

ul. Kętrzyńska 45 A, 11-200 Bartoszyce, tel. 89 762 02 55, bartoszyce@wmirol.org.pl

Elbląg

ul. Nowodworska 10B, 82-300 Elbląg, tel./fax 55 236 77 02, elblag@wmirol.org.pl

Giżycko

ul. Przemysłowa 2, 11-500 Giżycko, tel./fax 87 428 14 94, gizycko@wmirol.org.pl

Nowe Miasto Lubawskie

ul. Grunwaldzka 3, 13-300 Nowe Miasto Lubawskie, tel. 56 474 49 11, nowemiasto@wmirol.org.pl

Olecko

al. Zwycięstwa 10, 19-400 Olecko, tel./fax 87 520 10 60, olecko@wmirol.org.pl

Szczytno

ul. Lipperta 10, 12-100 Szczytno, tel./fax 89 624 01 49, szczytno@wmirol.org.pl

W biurze Izby w poniedziałki, w godzinach 10.30–15.30 oraz w czwartki, w godzinach 9.00–14.00 dyżurują radcy prawni. Zainteresowani rolnicy mogą uzyskać bezpłatną pomoc prawną po wcześniejszym, telefonicznym uzgodnieniu terminu. Na spotkanie należy przywieźć wszelkie dokumenty, dotyczące danej sprawy.

Zarząd Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej:

Romuald Tański – prezes
Marek Kuźniewski – wiceprezes
Piotr Miecznikowski – członek zarządu
Robert Nowacki – członek zarządu
Jerzy Salitra – członek zarządu
Łukasz Pergoń – delegat do KRIR

Biuletyn Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej przygotowuje zespół pracowników Izby pod redakcją Anny Naumczyk-Szałaj.

ISSN 1643-899X

POSIEDZENIE KOMISJI DS. MONITOROWANIA STRAT SPOWODOWANYCH NIEKORZYSTNYMI WARUNKAMI ATMOSFERYCZNYMI

3 lipca 2024 r. w biurze Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej odbyło się posiedzenie Komisji ds. Monitorowania Strat Spowodowanych Niekorzystnymi Warunkami Atmosferycznymi. W obradach uczestniczyli zaproszeni goście z Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego oraz z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie. Zarząd Izby reprezentował pan Piotr Miecznikowski.

Podczas spotkania Komisja szczegółowo omówiła procedury szacowania strat suszowych, które przeprowadzane są za pomocą specjalnej aplikacji oraz przy udziale komisji gminnych. Dyskutowano również na temat wiosennego szacowania strat oraz opracowano wnioski, skierowane do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, mające na celu usprawnienie działania aplikacji suszowej.

Komisja wystosowała następujące wnioski do Zarządu W-MIR o wystąpienie do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o:

- Ponowne wystąpienie o zmianę sposobu logowania do aplikacji suszowej, polegającą na rezygnacji z logowania za pomocą profilu zaufanego na rzecz loginu i hasła do Platformy Usług Elektronicznych (PUE).
- Ujęcie w aplikacji suszowej koniowatych, tak samo jak uwzględniane jest bydło i inne zwierzęta.
- Zwiększenie przepustowości serwera aplikacji szacującej straty suszowe, aby nie było problemów z logowaniem, wypełnianiem wniosków i ich podpisywaniem.
- Poprawę błędów działania aplikacji suszowej, między innymi: logowaniem się do aplikacji suszowej, która po wpisaniu loginu i hasła wracała z powrotem do strony startowej, samoczynnym wylogowaniem z aplikacji, braku zaciągnięcia wszystkich upraw. ■

POSIEDZENIA ZARZĄDU W-MIR

Zarząd Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej w okresie od 1 lipca do 8 sierpnia 2024 r. obradował na dwóch posiedzeniach, podczas których zajmował się następującymi sprawami:

1. realizacją wniosków z Rad Powiatowych W-MIR;
2. opiniowaniem aktów prawnych,

otrzymywanych z Krajowej Rady Izb Rolniczych;

3. opiniowaniem nieruchomości rolnych z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa;
4. opiniowaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;

5. opiniowaniem komorniczym;
6. bieżącym monitorowaniem realizacji budżetu Izby;
7. współorganizacją Warmińsko-Mazurskich Dożynek Wojewódzkich;
8. współorganizacją targów agrowARMA;
9. organizacją wyjazdu przedstawicieli W-MIR na dożynki do Częstochowy w dniach 31.08–01.09.2024 r.;
10. współorganizacją XXII Ogólnopolskiego Cempionatu Koni Zimnokrwistych i X Ogólnopolskiego Młodzieżowego Cempionatu Koni Rasy Arden Polski, które odbyły się w dniach 20–21 lipca 2024 r w Kętrzynie;
11. organizacją konkursu „Skarby zakłete w szkłe”.

Podczas posiedzenia 5 lipca 2024 r. omówiono wnioski przyjęte przez III Walne Zgromadzenie W-MIR i postanowiono wystosować pisma w przedmiotowych sprawach. Ponadto:

- podjęto uchwałę w sprawie oddelegowania kandydatów do nowego składu Wojewódzkiego Zespołu Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego w Warmińsko-Mazurskiem;
- włączono się w organizację konkursu „Innowacyjne rozwiązania w gospodarstwie młodego rolnika z wykorzystaniem środków PROW 2014–2020 i /lub PS WPR 2023–2027”;
- zdecydowano przygotować wystąpienie do Ministra Rol-

nictwa i Rozwoju Wsi z prośbą o większe wsparcie i promowanie małych instalacji rolniczych w Polsce, zamiast inwestowania w budowę dużych obiektów przemysłowych;

- postanowiono przygotować pismo do Krajowej Rady Izb Rolniczych w sprawach:
  - wystąpienia o zmianę sposobu logowania do aplikacji suszowej, polegającą na rezygnacji z logowania za pomocą profilu zaufanego na rzecz loginu i hasła do Platformy Usług Elektronicznych (PUE);
  - ujęcia w aplikacji suszowej koniowatych, tak samo jak uwzględniane jest bydło i inne zwierzęta;
  - zwiększenia przepustowości serwera aplikacji szacującej straty suszowe, aby nie było problemów z logowaniem, wypełnianiem wniosków i ich podpisywaniem;
  - poprawę błędów działania aplikacji suszowej, między innymi w zakresie logowania się do niej (po wpisaniu loginu i hasła, następował powrót do strony startowej), samoczynnego wylogowania z aplikacji, braku zaciągania wszystkich upraw.

30 lipca 2024 r. podczas posiedzenia postanowiono:

- wystosować pismo do Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie przyspieszenia prac nad nowelizacją ustawy OZE;

- ponowić wystąpienie do Ministra Klimatu i Środowiska o wprowadzenie zmian w ustawie Prawo łowieckie, dotyczących wykonywania polowań indywidualnych przez rolników posiadających uprawnienia myśliwskie, a niebędących członkami danego koła łowieckiego;
- ponowić pismo do samorządów gminnych w sprawie monitorowania w RDOŚ trudnej sytuacji, związanej z występowaniem populacji wilka.

Ponadto oddelegowano przedstawicieli W-MIR do prac Kapituły Konkursu Laur Agrobiznesu – 2024.

Członkowie Zarządu reagowali na wszelkie sprawy zgłaszane przez rolników oraz uczestniczyli w posiedzeniach Rad Powiatowych i różnych spotkaniach, m.in.:

- 20 lipca 2024 r. pan Marek Kuźniewski – Wiceprezes W-MIR wziął udział w XXII Ogólnopolskim Młodzieżowym Cempionacie Koni Rasy Polski Koń Zimnokrwisty i X Ogólnopolskim Młodzieżowym Cempionacie Koni Rasy Arden Polski w Kętrzynie;
- 26 lipca 2024 r. pan Marek Kuźniewski – Wiceprezes W-MIR, pani Halina Domian – Przewodnicząca Rady Powiatowej W-MIR w powiecie mrągowskim oraz pani Agata Tyc – Przewodnicząca Komisji ds. Rodziny Wiejskiej wzięły udział w pracach komisji konkursu „Skarby zakłete w szkłe”, który odbył się w Olsztynie. ■

REALIZACJA WNIOSKÓW Z III WALNEGO ZGROMADZENIA WARMIŃSKO-MAZURSKIEJ IZBY ROLNICZEJ

8 lipca br. Zarząd W-MIR, realizując wnioski z III Walnego Zgromadzenia Izby, zastosował następujące pisma:

- do Krajowej Rady Izb Rolniczych, z prośbą o wystąpienie do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie zmiany systemu szacowania suszy rolniczej;
- do Ministra Infrastruktury Dariusza Klimczaka w sprawie problemu związanego z szerokością dróg i dostosowaniem ich do współczesnych maszyn rolniczych;
- do Krajowej Rady Izb Rolniczych o wystąpienie do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie uruchomienia pomocy finansowej dla producentów rolnych, którzy doświadczyli szkód spowodowanych suszą, ale poniżej progu 30% strat w 2023 roku;
- do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o podjęcie działań, mających na celu zmianę współczynnika przeliczania zwierząt DJP;
- do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie zmiany Ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, w zakresie obniżenia wieku emerytalnego do 55 lat dla kobiet oraz 60 lat dla mężczyzn oraz uzależnienia wysokości emerytury od tego, jakie składki zostały zgromadzone na koncie, tak jak ma to miejsce w ZUS;
- do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o zmianę Ustawy z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym, aby do otrzymania świadczenia rodzicielskiego uprawnione były także osoby ubezpieczone w KRUS, które pracowały w gospodarstwie rolnym i wychowały co najmniej jedno dziecko;
- do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o przywrócenie naboru wniosków w programach pomocowych „Rozwój małych gospodarstw” i „Premie dla młodych rolników”;
- do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o podjęcie działań, mających na celu zmianę przepisów dotyczących przedsięwzięć z zakresu wsparcia infrastruktury magazynowej, bowiem możliwość wykorzystania istniejącego kosza zasympowowego, czy systemu wspólnego załadunku i rozładunku, przyczynią się do obniżenia kosztów i z pewnością usprawnią pracę w gospodarstwie;
- do Pościła RP Zbigniewa Ziejewskiego o podjęcie prac legislacyjnych nad projektem zmiany ustawy o ochronie przyrody, tak aby wprowadzić odpowiedzialność Skarbu Państwa za szkody wyrządzone przez ptaki chronione;
- do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o podjęcie działań w sprawie wprowadzenia zmian we wnioskowaniu o możliwość łączenia ekoschematu „Uproszczone systemy uprawy” z rolnictwem ekologicznym;
- do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o podjęcie działań, mających na celu zmianę przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, w celu wprowadzenia zmian w art. 56–58 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r., tj. o przywrócenie przepisów, umożliwiających odstąpienie od należności nienależnie bądź nadmiernie pobranych płatności do kwoty 100 euro w ramach interwencji, o których mowa w planach strategicznych WPR;
- do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o podjęcie działań, mających na celu zmianę dotyczącą wydawania decyzji w zakresie płatności obszarowych oraz przyznawanych w ramach dobrostanu o rozdzielenie wydawania decyzji i o przywrócenie wcześniejszego trybu przyznawania wsparcia;
- do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o podjęcie działań, mających na celu pozyskanie i odkupienie na rzecz Skarbu Państwa terminala zbożowego w szczecińskim porcie morskim;
- do Ministra Klimatu i Środowiska o pilne przeprowadzenie rzetelnej inwentaryzacji i rzeczywiste określenie wielkości populacji wilka szarego w Polsce oraz o zmianę zasad szacowania szkód i wypłaty odszkodowań za szkody wyrządzone przez wilki;
- do Prezesa KRUS o wprowadzenie plastikowych lub elektronicznych legitymacji dla emerytów, rencistów oraz ich rodzin, na wzór legitymacji wydawanych przez ZUS, ponieważ obecnie stosowane papierowe legitymacje KRUS są mało trwałe i niepraktyczne;
- do Prezesa KRUS o zmianę przepisów dotyczących rehabilitacji leczniczej, organizowanej przez KRUS, mającą na celu zwiększenie liczby miejsc dla emerytowanych rolników; wielu emerytowanych rolników, którzy przez lata ciężko pracowali, boryka się z licznymi schorzeniami, wymagającymi specjalistycznej rehabilitacji, a zwiększ

szenie liczby miejsc na turnusach rehabilitacyjnych poprawi ich zdrowie i jakość życia;

- do Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz do wiadomości Krajowej Rady Izb Rolniczych i KOWR Oddział Terenowy w Olsztynie, **w którym to piśmie W-MIR popiera młodych rolników, pragnących nabyć grunty rolne z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, po-**

chodzące z dzierżaw gospodarstw z obcym kapitałem; przedstawiciele samorządu rolniczego Warmii i Mazur zwrócili uwagę na ogromne zapotrzebowanie na grunty rolnicze zarówno wśród obecnych producentów rolnych, jak i osób zamierzających rozpocząć działalność rolniczą; zgodnie z zapisami ustawy o gospodarowaniu mieniem Skarbu Państwa, KOWR „w pierwszej kolejności wydierżawia albo sprzedaje nierucho-

mości rolne na powiększenie lub utworzenie gospodarstw rolnych”, natomiast w latach 2023–2025 upływa termin umów wieloletnich, obejmujących dużą powierzchnię gruntów po byłych, państwowych gospodarstwach rolnych; przez lata struktura właścicielska podmiotów dzierżawiących nieruchomości rolne z Zasobu WRSP ulegała zmianie i wiele z tych podmiotów ma obecnie udział obcego kapitału. ■

WYSTĄPIENIA WARMIŃSKO-MAZURSKIEJ IZBY ROLNICZEJ

12 lipca br. Zarząd Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej, realizując wniosek Rady Powiatowej W-MIR w powiecie etckim, wystosował do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz do wiadomości Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa i Krajowej Rady Izb Rolniczych pismo o pilne podjęcie działań legislacyjnych, zabezpieczających interesy rolników województwa warmińsko-mazurskiego, którym z powodu potrzeb obronnościowych kraju są wypowiedzane lub nieprzedłużane umowy dzierżawy na grunty rolne z Zasobu WRSP.

Z uwagi na strategiczne położenie naszego regionu przy granicy z państwem, w którym trwa konflikt zbrojny, wielu rolników województwa obecnie musi „zwrócić” grunty dzierżawione od KOWR. Zarząd Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej uważa, że ewentualna lokalizacja obiektów o charakterze wojskowym powinna przebiegać w sposób jak najmniej konfliktowy. Działalność rolnicza na gruntach własnych czy wydzierżawionych jest długoletnim procesem inwestycyjno-planistycznym. W związku z tym Zarząd Izby zaapelował, by przy lokalizacji obiektów strategicznych poszukiwać gruntów, które nie są wykorzystywane przy produkcji rolnej lub są o małej użyteczności rolniczej. Jednak gdyby lokalizacja obiektów strategicznych została określona na

gruntach dotychczas użytkowanych przez producentów rolnych, należy zapewnić takie rozwiązanie, które zagwarantuje ich dotychczasowym dzierżawcom kontynuację swojej działalności, np. poprzez zamianę na grunty o podobnej powierzchni i klasie gruntu. Obecnie nie wszyscy rolnicy otrzymują taką propozycję.

Zwrócono również uwagę na bardzo ważną kwestię, czyli brak przepisów prawnych, regulujących obecną, specyficzną i nową formę kończenia wieloletnich umów dzierżawy, która następuje nie z winy rolnika. W związku z powyższym, zaapelowano do MRiRW o podjęcie pilnych działań legislacyjnych, mających na celu zabezpieczenie interesów indywidualnych producentów rolnych, którzy dzierżawiąc przez wiele lat grunty z Zasobu WRSP, dokonali znacznych nakładów finansowych oraz zaplanowali długoterminowe inwestycje (często też mają zobowiązania wynikające z wieloletnich programów, np. rolnośrodowiskowych):

1. w przypadku wypowiedzenia trwającej umowy dzierżawy, zabezpieczenie przez KOWR, bez procedury przetargowej, odpowiednich gruntów w jak najbliższej lokalizacji, z podobnym arealem i klasą gruntów;
2. w przypadku zakończenia wieloletniej umowy dzierżawy, dla

której KOWR nie przewiduje możliwości przedłużenia, pomimo odpowiednich zapisów w umowie dzierżawy, zabezpieczenie przez KOWR, bez procedury przetargowej, odpowiednich gruntów w jak najbliższej lokalizacji, z podobnym arealem i klasą gruntów;

3. dla dzierżawców, którzy „tracą” dzierżawę, ustawowe zapewnienie utrzymania przywilejów, wynikających z dotychczasowej, wieloletniej umowy dzierżawy, pomimo zamiany gruntów.

Zarząd Izby zaznaczył, że proponowane regulacje muszą objąć także rolników, którym już wypowiedziano umowy i nie otrzymali żadnych propozycji z KOWR w zakresie zabezpieczenia ich potrzeb gruntowych. Pozostawienie producentów rolnych bez odpowiedniego zadośćuczynienia może doprowadzić do braku utrzymania płynności finansowej indywidualnych gospodarstw rolnych, a w skrajnych przypadkach nawet do bankructwa.

25 lipca br. Zarząd W-MIR, na wniosek Rady Powiatowej W-MIR w powiecie nowomiejskim, wystąpił do Koła Łowieckiego nr 10 „Hubert” przy NIK z wnioskiem o aktywną współpracę i podejmowanie razem z rolnikami zabezpieczania upraw przed szkodami łowieckimi. ■

POSIEDZENIA RAD POWIATOWYCH

1 lipca 2024 r. w Gołdapi odbyło się wspólne posiedzenie Rad Powiatowych Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej z powiatów ełckiego, gołdapskiego i oleckiego. W spotkaniu uczestniczyli pani Jolanta Mackiewicz

– Dyrektor Biura W-MIR i pan Robert Nowacki – Członek Zarządu W-MIR oraz przedstawiciele instytucji działających na rzecz rolnictwa: pan Piotr Turowski – Dyrektor ARiMR w Olsztynie, pan Grzegorz Graszki i pani Urszula Wysocka – przedstawiciele ARiMR w Olsztynie, pani Edyta Truszczyńska – Kierownik PZDR nr 5 i 6 W-MODR w Olsztynie, panie Aneta Kielich i Żaneta Mefech – przedstawicielki KOWR Sekcja Zamiejscowa w Olecku, pan Marcin Wiszniewski – Kierownik OT KRUS w Olecku, pan Stanisław Karkosiński – Powiatowy Lekarz Weterynarii w Gołdapi, pani Emilia Zajączkowska – Kierownik Zespół Doradców w Gołdapi, pan Konrad Kazaniecki – Burmistrz Gołdapi oraz członkowie Rad Powiatowych.

Pani Aneta Kielich przedstawiła informacje na temat obrotu ziemią w gminach Stare Juchy, Prostki i Olecko. Wskazała obręby i powierzchnie nieruchomości, które powrócą w najbliższym czasie do zasobów KOWR w celu ponownego wydzierżawienia w formie przetargu. Powiadomiła także o przetargach, które odbędą się w najbliższym czasie.

Pan Piotr Turowski poinformował, że kampania wnioskowa 2023 zarówno dla rolników, jak i ARiMR była wprowadzającą nowe zasady przyznawania

płatności oraz budowy nowego systemu informatycznego.

Pani Edyta Truszczyńska zrelacjonowała przebieg zrealizowanych w czerwcu IV Warmińsko-Mazurskich Dni Pola oraz finału wojewódzkiego Olimpiady Wiedzy Rolniczej, Ochrony Środowiska i BHP w Rolnictwie. Dodała, że w lipcu odbędzie się szkolenie „Higieniczne pozyskanie miodów odmianowych”, a w dniach 7–8 września 2024 r. – XXX Jesienne Targi Rolnicze „agroWARMA 2024” w Gryźlinach.

Pan Andrzej Steckiewicz – Wiceprezydent PFHBiPM podzielił się z kolei danymi na temat bieżącej sytuacji na rynku mleka. Stwierdził, że prognozy skupu mleka są stabilne, ale z dużą dynamiką spadku cen. Poinformował również o zagrożeniu, jakie za sobą niesie sprzedaż

produktów przez duże sieci handlowe pod ich własną marką. Zdaniem hodowców, przyczynia się to do wypierania ze świadomości konsumentów marek handlowych firm z branży mleczarskiej.

3 lipca 2024 r. w Gronówku odbyło się posiedzenie Rady Powiatowej W-MIR w powiecie braniewskim.

W spotkaniu, któremu przewodniczył pan Jerzy Salitra, poza członkami Rady Powiatowej uczestniczyli pan Mateusz Cygan – p.o. Dyrektora Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie oraz przedstawiciele świata nauki: prof. dr hab. inż. Renata Marks-Bielska i prof. hab. Witold Szczepaniak z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Podczas posiedzenia wysłuchano wykładu pt. „Czynniki kształtujące opłacalność produkcji rolnej”. Po nim zgromadzeni poruszyli tematy związane z dochodowością prowadzenia gospodarstw, opierając się na własnych doświadczeniach.

W kolejnej części spotkania uczestnicy udali się na zwiedzanie demonstracji polowych, założonych przez W-MODR, których opiekunami byli pracownicy Zespołu Doradców w Braniewie. Każdy z doradców krótko opowiedział o swoim poletku demonstracyjnym, a prof. Witold Szczepaniak przedstawił analizę poszczególnych upraw, znajdującej się na tych polach.

Na zakończenie posiedzenia członkowie Rady Powiatowej dyskutowali na temat trudnej sytuacji w rolnictwie i opłacalności produkcji rolnej.

4 lipca 2024 r. w Bartoszycach odbyło się posiedzenie Rady Powiatowej W-MIR w powiecie bartoszyckim. W spotkaniu uczestniczyli: pan Romuald Tański – Prezes W-MIR, pani Katarzyna Strzelczyk – Zastępca Powiatowego Lekarza Weterynarii w Bartoszycach, pani Anna Zabłocka – Inspektor PIW w Bartoszycach, pani Agnieszka Kobryń – Doradca ZD W-MODR w Bartoszycach, pan Robert Piotrowski – Kierownik BP ARiMR, pan Bernard Tomaszewski – Główny Specjalista KOWR w Bartoszycach, pan Hubert Grzegorzczak – Dyrektor Oddziału w Malborku ELEWARR sp. z o.o. oraz pan Rafał Banasiak – Prezes Klastru Agroport.

Podczas posiedzenia omówiono zagrożenia w powiecie bartoszyckim, związane z afrykańskim pomorem świń i wysoce zjadliwą grypą ptaków. Następnie pan Robert Piotrowski, Kierownik Biura Powiatowego ARiMR, podsumował kampanię wniosków o płatności bezpośrednie, rolnośrodowiskowe, ekologiczne oraz ONW, a także przedstawił aktualne nabory i działania prowadzone przez Biuro. Z kolei pan Hubert Grzegorzczak, Dyrektor Oddziału ELEWARR, omówił sytuację na rynku zbóż i rzepaku. Na koniec Prezes W-MIR, pan Romuald Tański, przedstawił informacje z prac Zarządu Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej oraz z ostatniego posiedzenia Walnego Zgromadzenia W-MIR.

4 lipca 2024 r. w Iławie odbyło się posiedzenie Rady Powiatowej W-MIR w powiecie iławskim.

W spotkaniu uczestniczyli: pan Piotr Miecznikowski – Członek Zarządu Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej, pani Małgorzata Kalitowska – Powiatowy Lekarz Weterynarii w Iławie, pani Elżbieta Maćków – Inspektor WIORiN Oddział Powiatu Iławskiego i Nowomiejskiego w Nowym Mieście Lubawskim, pan Krzysztof Kaźmierski – Kierownik BP ARiMR w Iławie, pan Dawid Perges – Naczelnik Wydziału Ewidencji Producentów i Rejestracji Zwierząt BP ARiMR w Iławie.

Ze względu na pojawiające się w powiecie iławskim ogniska grypy ptaków i afrykańskiego pomoru świń, na początku posiedzenia omówiono stan masowego występowania zachorowań zwierząt na chorobę zakaźną w powiecie iławskim. Pani Małgorzata Kalitowska – Powiatowy Lekarz Weterynarii stwierdziła, że sytuacja epizootyczna w powiecie iławskim nie jest najgorsza, jednakże w ostatnim

czasie wystąpiły ogniska chorób zakaźnych zwierząt gospodarskich. Podejmowane przez inspekcję weterynaryjną działania skupione są przede wszystkim na likwidacji samego ogniska, jak również na przeprowadzeniu uboju prewencyjnego zwierząt gospodarskich, znajdujących się w strefie obszaru zapowietrzonego. Drugą kwestią są odszkodowania dla hodowców, które inspekcja weterynaryjna stara się wypłacać jak najszybciej, ponieważ w tak trudnej sytuacji płynność finansowa dla hodowców jest bardzo istotna. Jak podkreśliła pani Małgorzata Kalitowska, kluczowym warunkiem uzyskania odszkodowania jest spełnienie wymogów bioasekuracji w gospodarstwie.

Następnie pan Krzysztof Kaźmierski – Kierownik BP ARiMR w Iławie przedstawił informacje dotyczące liczby złożonych wniosków i etapów realizacji poszczególnych płatności, adresowanych do producentów rolnych. Omawiając te zagadnienia, pan Krzysztof Kaźmierski podkreślił, że duża grupa rolników z powiatu iławskiego wnioskowała o pomoc w ramach ekoschematu „Dobrostan zwierząt” i w związku z tym niektórzy rolnicy jeszcze nie otrzymali płatności za rok 2023, ponieważ obsługa tych wniosków wymaga szczegółowej weryfikacji, szeregu wycień i oświadczeń.

Z kolei pan Dawid Perges – Naczelnik Wydziału Ewidencji Producentów i Rejestracji Zwierząt BP ARiMR w Iławie przypomniał zgromadzonym o obowiązku aktualizacji przez posiadaczy zwierząt danych o działalności, zgodnie z przepisami o systemie identyfikacji i rejestracji. Wobec tego rolnicy powinni uzupełnić dane podstawowe producenta i działalności, adresu, działek ewidencyjnych, lokalizacji

budynków, pastwisk oraz systemu utrzymania zwierząt, które mają wpływ na przyznanie płatności dobrostanowej.

Kolejnym z tematów, poruszonych podczas posiedzenia Rady Powiatowej, był obowiązek rejestracji uprawy ziemniaka przez producentów rolnych, uprawiających ten rodzaj rośliny, który został szczegółowo przedstawiony przez panią Elżbietę Macków – Inspektora WIORiN Oddział Powiatu Iławskiego i Nowomiejskiego w Nowym Mieście Lubawskim. W przypadku wprowadzania ziemniaków do obrotu, obowiązek rejestracji jest konieczny, bez względu na areal. Rolnik jest zwolniony z obowiązku rejestracji wtedy, gdy areal uprawy ziemniaka jest mniejszy niż 1,5 ha oraz ziemniaki nie są wprowadzane do obrotu, czyli są uprawiane na własne potrzeby i nie stanowią działalności zarobkowej.

Na zakończenie spotkania samorządu rolniczego pan Piotr Miecznikowski – Członek Zarządu W-MIR omówił aktualną sytuację w rolnictwie, w tym problemy dotyczące niewłaściwego wyliczania strat przez aplikację suszową i braku możliwości odwołania się od szacunków strat w uprawach.

Sprzeciw W-MIR wobec planom połączenia Bunge i Viterra, będących znaczącymi firmami na rynku rolnym, sprawozdanie z przebiegu III Walnego Zgromadzenia W-MIR oraz bieżąca działalność Zarządu Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej to tematy, które zostały omówione w końcowej części zebrania.

9 lipca 2024 r. w Lidzbarku Warmińskim odbyło się posiedzenie Rady Powiatowej W-MIR w powie-

cie lidzbarskim. W spotkaniu uczestniczyli: pan Marek Kuźniewski – Wiceprezes W-MIR, pani Marta Dorota Hinc – Powiatowy Lekarz Weterynarii w Lidzbarku Warmińskim, pani Justyna Zdolska – Kierownik PZDR nr 3, pani Joanna Sułek – Kierownik Zespołu Doradców w Lidzbarku Warmińskim, pan Robert Rozmysłowicz – Kierownik BP ARiMR oraz pan Andrzej Szczapa – Kierownik Wydziału Rozwoju Rynków Rolnych KOWR w Olsztynie.

Przedstawiciel KOWR w Olsztynie omówił sytuację popytowo-podażową i cenową na rynkach zbóż i rzepaku w Polsce oraz prognozy na sezon żniwny 2024.

Kierownik Biura Powiatowego ARiMR podsumował kampanię przyjmowania wniosków o płatności bezpośrednie, rolnośrodowiskowe, ekologiczne i ONW. Przedstawił też aktualne nabory oraz bieżące działania, obsługiwane przez Biuro Powiatowe w Lidzbarku Warmińskim.

Przedstawicielki W-MODR zreasumowały z kolei kampanię wypełniania wniosków 2024 oraz omówiły aktualne działania, związane z doradztwem rolniczym.

Podczas obrad poruszono również tematy dotyczące afrykańskiego pomoru świń i wysoce zjadliwej grypy ptaków na terenie powiatu lidzbarskiego.

Na zakończenie pan Marek Kuźniewski – Wiceprezes W-MIR przedstawił zgromadzonym informacje z prac Zarządu W-MIR i z ostatniego posiedzenia Walnego Zgromadzenia Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej.

10 lipca 2024 r. w Węgorzewie odbyło się posiedzenie Rady Powiatowej W-MIR w powiecie węgorzewskim, zwołane przez pana Roberta Nowackiego – Przewodniczącego Rady. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele instytucji działających na rzecz rolnictwa, tj.: pani Anna Mikieliewicz – Kierownik BP ARiMR w Węgorzewie, pan Roman Predko – Koordynator Sekcji Zamiejskowej KOWR w Bystrym, pani Iwona Królik-Płaskota – Dyrektor OR KRUS w Olsztynie, pan Jerzy Koronowski – Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Lekarz Weterynarii, pani Edyta Truszczyńska – Kierownik PZDR nr 6, pan Krzysztof Bartnik – Doradca ZD w Węgorzewie, pan Bohdan Mohyla – Wójt

Gminy Pozezdrze, pan Mariusz Molda – Wójt Gminy Budry oraz pan Krzysztof Kołaszewski – Burmistrz Węgorzewa. Podczas posiedzenia przedstawione zostały bieżące informacje nt. prac wszystkich tych organizacji.

Pani Iwona Królik-Plaskota – Dyrektor OR KRUS w Olsztynie omówiła działalność swojego Oddziału. Zachęcała młodych rolników do zgłaszania się na bezpłatne, trzytygodniowe wyjazdy lecznicze do centrów rehabilitacji rolników, które mogą pomóc im wrócić do pełni sił. Zaznaczyła, że zainteresowanie tą formą wsparcia wśród rolników jest niewielkie. Emerytowani rolnicy również mogą korzystać z rehabilitacji, jednak dla województwa warmińsko-mazurskiego dostępnych jest jedynie 27 miejsc, podczas gdy złożono 280 wniosków. Dodała, że zgodnie z przepisami, emerytowani rolnicy nie mogą zastąpić miejsc przeznaczonych dla aktywnych zawodowo rolników. KRUS posiada sześć ośrodków rehabilitacyjnych: w Szklarskiej Porębie, Świnoujściu, Kołobrzegu, Jedlcu, Horyńcu-Zdroju i Iwoniczu-Zdroju. Podkreśliła również, że przez ostatnie osiem lat liczba ubezpieczonych w KRUS spadła o prawie połowę – ze 110 tys. do 70 tys.

Pani Anna Mikielwicz – Kierownik BP ARiMR w Węgorzewie podsumowała z kolei kampanię naboru wniosków o dopłaty bezpośrednie za rok 2023. Na 10 lipca 2024 r. pozostały do przetworzenia trzy wnioski transferowe. Kampania 2024 ma przebiegać sprawniej, ponieważ kontrola kompletności zakończy się 12 sierpnia, a od tego dnia rozpocznie

się kontrola administracyjna, która w poprzednim roku miała miejsce dopiero w grudniu. Opóźnienia z poprzedniej kampanii wynosiły trzy miesiące. Dodała, że podczas kontroli administracyjnej będą rozdzielone dopłaty obszarowe i dobrostanowe. Zaliczki będą wypłacane od 30 września, a płatności końcowe od 18 listopada.

Następnie pani Edyta Truszczyńska – Kierownik PZDR nr 6 przedstawiła działalność W-MODR z siedzibą w Olsztynie. Nawiązując do naboru wniosków o dopłaty bezpośrednie, poinformowała, że kampania ta trwała do 1 lipca 2024 r. i po raz drugi była nieodpłatna. Ponadto, na terenie całego województwa, organizowano szkolenia dotyczące obowiązków rolnika w świetle ustawy Prawo wodne.

Pani Edyta Truszczyńska, w imieniu Dyrekcji W-MODR, zaprosiła zebranych na branżowe targi jesienne, które będą miały miejsce w Gryźlinach 7 i 8 września 2024 r. Warto podkreślić, że równoległe z targami odbędzie się Warmińsko-Mazurska Wystawa Zwierząt Hodowlanych.

Wspomniała także o płatności dla małych gospodarstw, które wynoszą 225 euro/1 ha powierzchni zatwierdzonej do podstawowego wsparcia dochodów. Wnioski można składać do 31 sierpnia 2024 r., a w powiecie węgorzewskim złożono ich już 50. Podkreśliła również, że czasopismo „Bieżące Informacje”, wydawane przez W-MODR, zajęło II miejsce w ogólnokrajowym konkursie na najlepsze wydawnictwo Wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego. Do przekazanych informacji dodała, że odbył się finał

„Olimpiady z wiedzy rolniczej, ochrony środowiska i BHP w rolnictwie”. W eliminacjach powiatowych wzięło udział 265 osób, w finale 52, a zwycięzcą został pan Jarosław Deneka.

Na zakończenie pan Jerzy Koronowski – Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Lekarz Weterynarii omówił sytuację epizootyczną w naszym województwie. 10 lipca 2024 r. ASF wystąpił w pięciu ogniskach u świń (1660 świń), a prewencyjnie zabito 9 stad (625 świń). Zabicie prewencyjne ma na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa i jest stosowane tam, gdzie jest duże zagęszczenie hodowli świń. Choroba występuje w naszym kraju już od dziesięciu lat. Kolejnym, poruszonym tematem w zakresie sytuacji epizootycznej, była ptasia grypa. Okazało się, że wystąpiło 10 ognisk, a ubojowi lub prewencyjnemu zabiciu poddano drób w 27 gospodarstwach. Koszty zwalczania grypy wyniosły 40,2 mln zł, w tym 29,3 mln zł na odszkodowania i zapomogi.

11 lipca 2024 r. w Nidzicy odbyło się posiedzenie Rady Powiatowej W-MIR w powiecie nidzickim, zwołane przez Przewodniczącą Rady, pana Piotra Miecznikowskiego. Do udziału w spotkaniu zaproszeni zostali wszyscy przedstawiciele instytucji działających na rzecz rolnictwa powiatu nidzickiego oraz władze samorządów gminnych i Starostwa Powiatowego w Nidzicy.

Podczas obrad omówiono sprawy bieżące, dotyczące rolnictwa. Pan Maciej Parecki – Kierownik Nadzoru Wodnego w Nidzicy przedstawił stan melioracji

i urzędzeń wodnych w powiecie nidzickim. Pan Grzegorz Mróz – Kierownik BP ARiMR w Nidzicy zaprezentował przebieg naboru wniosków o przyznanie płatności obszarowych oraz pozostałych działań, finansujących rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich. Przewodniczący Rady Powiatowej W-MIR w powiecie nidzickim i jednocześnie Członek Zarządu W-MIR – pan Piotr Miecznikowski przeanalizował zasady uznawania suszy rolniczej i działania podjęte przez Zarząd W-MIR dla ustalenia algorytmu, według którego określany jest poziom suszy poszczególnych grup upraw i klas gleby, gdyż stan obecny budzi wiele zastrzeżeń i nie jest do końca jasny i zrozumiały. Pani Jolanta Mackiewicz – Dyrektor Biura W-MIR omówiła planowane działania, dotyczące współorganizacji wydarzeń realizowanych przez samorząd rolniczy województwa warmińsko-mazurskiego w najbliższym czasie, które adresowane będą do rolników i mieszkańców obszarów wiejskich. W trakcie obrad wypracowano wnioski w zakresie stanu melioracji i urzędzeń wodnych oraz nadmiernego rozrostu populacji bobra europejskiego w powiecie nidzickim, które skierowane zostaną do realizacji przez Zarząd W-MIR.

1 sierpnia 2024 r. w Grodzicznie odbyło się posiedzenie Rady Po-

wiatowej W-MIR w powiecie nowomiejskim. W spotkaniu uczestniczyli zaproszeni goście: pan Robert Gontarz – Poseł na Sejm RP, pan Marek Kuźniewski – Wiceprezes W-MIR, pani Karolina Niedozielska – Radca Prawny W-MIR, pan Rafał Kiersikowski – Doradca ds. Rolnictwa Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, pan Tomasz Szczepański – Wójt Gminy Grodziczno, pani Agnieszka Paturalska-Miehlau – Zastępca Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie, Sekretarz Gminy Nowe Miasto Lubawskie, pan Krzysztof Puwalski – Naczelnik Wydziału Środowiska i Rolnictwa w Starostwie Powiatowym w Nowym Mieście Lubawskim, pan Grzegorz Kleps – Powiatowy Lekarz Weterynarii w Nowym Mieście Lubawskim, pan Piotr Hauzer – Przewodniczący Komisji Rolnictwa z gminy Grodziczno, pan Michał Dmochewicz – Sołtys wsi Kuligi, pan Edward Klimek – Sołtys Linowca, pan Damian Marszelewski – Sołtys Tylic, pan Grzegorz Turulski – Prezes Lubawskiej Spółdzielni Producentów Trzody LUB-TUCZ oraz rolnicy z powiatu nowomiejskiego.

Wiodącym tematem spotkania była inwestycja obejmująca budowę fermy drobiu w miejscowości Linowiec w gminie Grodziczno. Pan Tomasz Szczepański – Wójt Gminy Grodziczno poinformował zgromadzonych, że aktualnie, w omawianej kwestii, toczy się postępowanie

administracyjne w sprawie wydania pozwolenia na budowę 6 kurników w miejscowości Linowiec. Etap postępowania jest początkowy, ponieważ 4 lipca br. wpłynął do gminy Grodziczno wniosek inwestora i jak podkreślił pan Tomasz Szczepański, sprawa ta nie jest prowadzona w sposób tajny. Obecnie, na stronie internetowej gminy, zamieszczone jest obwieszczenie z informacją, że w tej materii mieszkańcy mogą składać do urzędu stosowne wnioski, uwagi, a także zapoznać się z aktami sprawy. Następnie Wójt przedstawił procedury postępowania administracyjnego, dotyczące wydania decyzji w zakresie budowy tego rodzaju inwestycji.

W dalszej części spotkania strony sprawy – inwestor przedsięwzięcia, wraz z firmą Cedrob – przekazali zebranim swoje racje, przemawiające za wdrożeniem tego zamierzenia. Ich zdaniem inwestycja nie będzie stanowić zagrożenia ani dla mieszkańców, ani dla przyrody i środowiska. Poza tym budowa kurników będzie realizowana w dłuższym okresie. Z kolei społeczność lokalna przedstawiła argumenty wskazujące na szereg różnego rodzaju uciążliwości, wynikających z realizacji projektu. Dotyczyły one m.in. zagrożeń wystąpienia grypy ptaków, środowiskowych, społecznych, a także gospodarczych. Zdaniem większości, inwestycja będzie również stanowiła źródło sąsiedzkich niesnasek i waśni, a teren budowy, o szczególnym charakterze przyrodniczym, nie nadaje się na tego rodzaju inwestycje. Obecnie przygotowany operat oddziaływania na środowisko nie uwzględnia tych znaczących kwestii. W opinii zgromadzonych, omawiane przedsięwzięcie nie stanowi działalności rolniczej, a czysto przemysłową, na bardzo dużą skalę. Niewątpliwie pomysł na realizację tej inwestycji zrodził wiele wątpliwości zarówno wśród hodowców drobiu, mieszkańców wsi Linowiec, a także mieszkańców ościennych wsi.

W tym temacie wypowiedział się także pan Robert Gontarz – Poseł na Sejm RP, który generalnie jest przeciwko tej inwestycji. Polityk wspominał, iż podobna sytuacja miała mieć miejsce na terenie gminy Rybno, jednakże opór społeczny i jego osobiste zaangażowanie w sprawę były tak duże, że inwestycja nie została zrealizowana.

W opinii jednego z producentów drobiu, hodowla drobiu powinna przebiegać w sposób zrównoważony, tak aby wyprodukowany obornik był przez producenta drobiu w odpowiedni sposób zagospodarowany, co ukróciłoby proceder pewnego rodzaju niewłaściwych praktyk rozdysponowania nawozów naturalnych

pochodzących z kurników. Okoliczni hodowcy obawiają się też o swój los, ponieważ inwestycja będzie się odbywać na dużą skalę, przez co mniejsi hodowcy będą niekonkurencyjni i nie będą mogli zagwarantować sobie odpowiedniej ceny sprzedaży drobiu.

Podczas spotkania pani Karolina Niedzielska – Radca Prawny W-MIR starała się również wskazać na prawne rozwiązania, jakimi powinny kierować się mieszkańcy, którzy są przeciwko budowie dużych ferm drobiu, po to, aby skutecznie przeciwstawiać się powstaniu inwestycji bezpośrednio im zagrażających. ■

ROLNICTWO OCZAMI PRZEDSTAWICIELI W-MIR W POWIATACH

JAN KAMIŃSKI
DELEGAT NA WALNE ZGROMADZENIE W-MIR W POWIECIE EŁCKIM

Proszę opowiedzieć o historii Pana gospodarstwa oraz o jego ewolucji na przestrzeni lat.

W 2001 roku nabyłem od Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa nieruchomość – siedlisko z 50 ha gruntów rolnych. Rozpocząłem działalność rolniczą od przysiółkowego zera, nie posiadając wykształcenia rolniczego, a wcześniej zajmowałem się handlem detalicznym w branży spożywczej. Prace w rolnictwie jednak znałem, ponieważ moi rodzice prowadzili własne gospodarstwo rolne. Dzięki wsparciu mojej żony, która ma średnie wykształcenie rolnicze, mogłem nabywać ziemię i zapoczątkować działalność rolniczą. Pomimo napotykanym trudności, konsekwentnie dążyłem do celu. Obecnie gospodarstwo prowadzę wspólnie z dwoma synami na powierzchni 400 ha,

z czego 250 ha jest naszą własnością, a resztę dzierżawimy od okolicznych rolników. Dodam, że dzięki programom unijnym jeden z moich synów zakupił nowoczesny opryskiwacz, a drugi dokupił ziemię.

Jaki jest główny profil działalności Państwa gospodarstwa i jak wygląda obecna struktura zasiewów?

Nasze gospodarstwo specjalizuje się w produkcji roślinnej, głównie w uprawie zbóż i rzepaku. W przeszłości hodowaliśmy także świnie i konie, jednak ze względu na konieczność częstego doglądania zwierząt, produkcja ta okazała się dla nas niepraktyczna, zwłaszcza że mieszkam 16 km od gospodarstwa. Być może gdybym miał do dyspozycji dzisiejsze technologie, takie jak kamery i szybkie łącze internetowe, nadal zajmowałbym się hodowlą zwierząt. ▶

Na początku naszej rozmowy wspominał Pan, że nie jest z wykształcenia rolnikiem.

Tak, z zawodu jestem technikiem kolejczym, ale jak wskazałem, moi rodzice mieli własne gospodarstwo rolne. Natomiast moi synowie, którzy prowadzą ze mną gospodarstwo, mają stosowne kwalifikacje. Mateusz ukończył technikum rolnicze, a Kamil posiada wyższe wykształcenie i ukończone kursy rolnicze.

Co skłoniło Pana do kandydowania w wyborach do izb rolniczych?

Chciałem, aby ziemię z KOWR mogli nabywać rolnicy, co niestety nie zawsze miało miejsce. Różne były przyczyny tego stanu rzeczy. Zauważyłem, że należy usprawnić przepływ informacji pomiędzy KOWR, rolnikami i samorządem rolniczym w terenie. Z perspektywy kilku kadencji mogę stwierdzić, że dużo zmieniło się na korzyść rolni-

ków. Było to możliwe dzięki współpracy wielu osób, członków rad powiatowych oraz pracowników izb rolniczych. Szczególne podziękowania należą się panu Romualdowi Tańskiemu – Prezesowi W-MIR i pani Jolancie Mackiewicz – Dyrektor Biura W-MIR, którzy stale współtworzą warunki do dobrej współpracy i godnie reprezentują nas, rolników, na zewnątrz.

Jak ocenia Pan obecną sytuację rolnictwa w Polsce?

W 2001 roku, kiedy rozpoczynałem pracę w swoim gospodarstwie, sytuacja w rolnictwie była dobra. Inwestowałem w gospodarstwo, kupując maszyny rolnicze. W naszym regionie prowadzenie produkcji roślinnej nie jest łatwe, ponieważ ziemia jest przeważnie klasy średniej. Trzeba więcej nawozić, aby uzyskać większe plony. Przymrozki wiosenne są normą, a odporniejszy i zaprawiony materiał siewny jest

kosztowny. Nawozy i środki ochrony roślin również są drogie. Wojna w Ukrainie bardzo mocno wpłynęła i zaburzyła sytuację na rynku, a budżet gospodarstwa nie zamyka się. Dodatkowo rosną koszty transportu, bo odległość od morza sprawia, że od każdej sprzedanej tony muszę odliczyć 120 zł, podczas gdy w okolicach Olsztyna przewoźnik żąda 70 zł za tonę. Na marginesie wspomnę, że ubiegając się o płatności w ARiMR jakieś 15 lat temu, miałem 1000 zł do 1 ha, a obecnie mam około 900 zł.

Jak spędza Pan czas wolny? Czy prowadząc gospodarstwo, ma Pan chwilę dla siebie na hobby i rozwój zainteresowań?

Wolnego czasu nie mam zbyt wiele. Najwięcej jest go w niedzielę, którą spędzam z rodziną. Staram się również przez cały rok tak zarządzać, aby latem móc gdzieś wyjechać i wypocząć z najbliższymi. ■

JÓZEF PICH

DELEGAT NA WALNE ZGROMADZENIE W-MIR W POWIECIE BARTOSZYCKIM

Jak długo jest Pan już rolnikiem i co skłoniło Pana do wybrania tej ścieżki zawodowej?

Gospodarstwo rolne prowadzimy wspólnie z małżonką od 1991 roku. Dla mnie, jako młodego chłopaka, który całe dotychczasowe życie

pracował w gospodarstwie rodziców, naturalną koleją rzeczy było kontynuowanie tej tradycji. Wraz z żoną przejęliśmy gospodarstwo od moich rodziców i na przestrzeni tych lat rozwijaliśmy je dzięki naszej pracowitości oraz determinacji, ponieważ praca w rolnictwie to nie jest łatwy kawałek chleba. Zaczynaliśmy od arealu 18 ha i 6 sztuk bydła mlecznego. Kilka lat temu zdecydowaliśmy się na koncentrację produkcji zwierzęcej na hodowli bydła mięsnego, rezygnując z hodowli bydła mlecznego i trzody chlewnej. Obecnie prowadzimy gospodarstwo wspólnie z synem, na areale 200 ha, a nasze stado bydła liczy 100 sztuk. Podczas tych ponad 30 lat rozwinęliśmy swoją działalność też dzięki skorzystaniu z funduszy unijnych, które umożliwiły nam zabezpieczenie parku maszynowego dla naszego gospodarstwa, co pozwoliło nam osiągnąć niezależność.

Od 2011 roku działa Pan w Warmińsko-Mazurskiej Izbie Rolniczej. Pełni Pan funkcję Członka Komisji Rewizyjnej, jest Pan Członkiem Komisji ds. Monitorowania Strat Spowodowanych Niekorzystnymi

Warunkami Atmosferycznymi oraz Delegatem na Walne Zgromadzenie W-MIR w powiecie bartoszyckim. Skąd pomysł, aby działać w samorządzie rolniczym?

Od dziecka przejawiałem różne aktywności społeczne, czy to w szkole, czy w harcerstwie. Lubię ludzi, lubię im pomagać i angażować się w różne inicjatywy na rzecz środowisk wiejskich. Pełniłem funkcję sołtysa oraz Radnego Gminy Górowo Iławeckie. Chęć startowania w wyborach do Rady Powiatowej W-MIR w powiecie bartoszyckim pojawiła się naturalnie. Pochodzę z rodziny rolniczej, więc problemy rolników i mieszkańców obszarów wiejskich nigdy nie były mi obce. Dlatego też postanowiłem wystartować w wyborach, aby móc służyć pomocą innym rolnikom z mojego regionu i tak to trwa już 13 lat.

Jak Pan ocenia obecną sytuację w rolnictwie? Z jakimi problemami borykają się rolnicy z powiatu bartoszyckiego?

Sytuacja w rolnictwie jest obecnie trudna. Polscy rolnicy nadal nie mogą sprzedawać zbóż po godnych ▶

cenach. Niekontrolowany napływ produktów rolnych z Ukrainy i związana z tym dezorganizacja rynku produktów rolnych w Polsce bardzo źle wpływają na kondycję polskich gospodarstw. Musimy pamiętać, że gospodarstwa inwestują, zaciągają kredyty, a przy rosnących stopach procentowych i niskich cenach skupu, często działają na granicy opłacalności. Coraz więcej rolników rezygnuje z dzierżaw od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, ponieważ przy tak wysokich kosztach produkcji i czynszach dzierżawnych zwyczajnie jest to nieopłacalne.

Jesteśmy na końcówce żniw. Jak Pan ocenia tegoroczne zbiory?

W moim gospodarstwie i w gospodarstwach z mojej okolicy wczesna wiosna nie miała negatywnego wpływu na plonowanie roślin. Jednak słyszę od innych rolników, że w ich gospodarstwach wczesna wiosna i susza znacznie wpłynęły na jakość i wielkość plonu, szczególnie zasiewów jarych. Obecne ceny skupu zbóż nie są satysfakcjonujące.

Jak Pan podsumuje ostatni rok w branży rolniczej?

Czasy dla polskiego rolnictwa są nietatwe, jak wspominałem – głównie z powodu niekontrolowanego napływu produktów rolnych z Ukrainy, ale i innych państw spoza Unii Europejskiej. Dodatkowym problemem są szkody wyrządzane przez populację wilków i ptaki chronione.

Obecnie brak także odpowiednich rozwiązań, regulujących szacowanie strat i wypłatę odszkodowań za wyrządzone szkody. W zeszłym roku rolnicy borykali się z ogromnym problemem suszy. Zasady obliczania strat suszowych na podstawie aplikacji oraz z lustracji pól przez komisje suszowe budzą poważne wątpliwości i dają wyjątkowo rozbieżne wyniki. Na sąsiadujących gruntach rolnych, niejednokrotnie na jednej działce rolnej, stwierdzono ponad 30% strat, a na sąsiedniej znacznie mniej, co skutkowało odmową pomocy suszowej. Polskie rolnictwo potrzebuje zmian i uproszczenia przepisów, i mam nadzieję, że tak się stanie. ■

ROMAN RAPKOWSKI

DELEGAT NA WALNE ZGROMADZENIE W-MIR W POWIECIE MRĄGOWSKIM

Jako nowo wybrany przedstawiciel w samorządzie rolników, pełni Pan tę funkcję od niedawna. Proszę opowiedzieć nam trochę o sobie, swoim gospodarstwie rolnym oraz życiu zawodowym.

Urodziłem się w Mrągowie, mam 57 lat i mieszkam w Kosewie, w gminie Mrągowo. Jestem absolwentem Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie, na której uzyskałem tytuł inżyniera zootechniki. Wraz z żoną wychowaliśmy trzy córki, które są już dorosłe. Prowadzimy gospodarstwo rolne, przejęte od rodziców w 1993 roku, spe-

cializując się w hodowli bydła mięsnego. Nasze gospodarstwo obejmuje obecnie 50 hektarów, z czego 11 hektarów to grunty własne. Średniorocznie sprzedajemy około 40 sztuk bydła opasowego. Od 1988 roku pracuję w Spółdzielni Mleczarskiej „Mlekpol”. Do 1999 roku pełniłem funkcję instruktora służby surowcowej, a teraz prowadzę zakład zaopatrzenia rolników, działający przy Zakładzie Przetwórstwa Mleka w Mrągowie, należącym do SM „Mlekpol” w Grajewie. Przez dwie kadencje pełniłem funkcję Sołtysa wsi Kosewo, a przez 13 lat byłem Radnym Powiatu Mrągowskiego i w ostatnich czterech latach pełniłem funkcję Przewodniczącego Rady. Mimo iż działalność w samorządzie rolniczym jest dla mnie nowa, to Warmińsko-Mazurska Izba Rolnicza była mi już wcześniej znana, ze względu na zawodowe związki z sektorem rolnictwa. W ramach hobby zajmuję się łowiectwem i jestem członkiem Koła Łowieckiego „Sokół” w Mrągowie.

Poza tym, iż jest Pan rolnikiem, od wielu lat pracuje Pan też zawodowo w spółdzielni mleczarskiej. Jak Pan ocenia ogólną sytuację tego sektora w Polsce i z jakimi problemami, Pańskim zdaniem, zmagają się obecnie spółdzielnie przetwórstwa mleka w naszym kraju?

Transformacja ustrojowa przetłomu lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych spowodowała konieczność zmierzenia się z drapieżnym i bezwzględny kapitalizmem oraz gospodarką rynkową, która nie ominęła również spółdzielczości rolniczej, w tym również i spółdzielczości mleczarskiej. Ówczesny okres był bardzo trudny i spółdzielczość mleczarska stała przed wieloma dylematami, podobnie jak sami rolnicy. Nieodzowność dokonania daleko idących zmian w relatywnie krótkim czasie spowodowała umocnienie tego sektora, dlatego dzisiaj możemy powiedzieć o jego dobrej kondycji nie tylko w naszym regionie, ale w całym kraju. Znacząco zmieniła się też skala produkcji, bowiem nastąpiła diametralna zmiana procesów produkcyjnych oraz standardów dotyczących jakości produktów.

Mija właśnie 20 lat od wstąpienia Polski do Unii Europejskiej. Jak ocenia Pan te dwie dekady w kontekście sektora mleczarstwa i spółdzielczości mleczarskiej w strukturach Unii? Jak zmienił się w tym czasie ten sektor pod względem przetwórstwa mleka?

Dwadzieścia ostatnich lat to ogromny postęp zakładów produkcyjnych, głównie poprzez ich konsolidację oraz likwidację małych, nierentow-

nych i przestarzałych technologicznie podmiotów, wchodzących niegdyś w skład spółdzielni mleczarskich. Obecnie mamy nowoczesne, zmodernizowane linie produkcyjne, które są w stanie sprostać oczekiwaniom konsumentów, ale są również niezbędne z uwagi na silną konkurencję krajową i zagraniczną. Dzisiaj wytwarzamy nowoczesne produkty, o znacznie wydłużonych terminach przydatności do spożycia i wielu smakach, które dopasowują się do wymagań rynkowych. W spółdzielni „Mlekpól” zajmuje się tym Instytut Innowacji Przemysłu Mleczarskiego, pod opieką prof. Andrzeja Babuchowskiego. Rewolucja, czy też ewolucja – pozwolę sobie użyć takich słów – o której tu mówimy, dotyczy także rolników, nie tylko zakładów przetwórstwa mleka, gdyż pamiętać należy, że surowiec do produkcji wyrobów pochodzi z gospodarstw rolnych. Początki naszej wspólnej „drogi” w nowych realiach rynkowych były bardzo trudne, zarówno dla podmiotów przetwórczych, jak i samych dostawców, czyli rolników. Likwidacja punktów skupu mleka na rzecz odbioru bezpośredniego wpłynęła znacząco na poprawę jakości surowca oraz jego ilości. Jeszcze w 2000 roku skup mleka w mławskim zakładzie wynosił 70 mln litrów, a obecnie to 570 mln litrów. Zatrudnienie w zakładzie w tym czasie wzrosło z 400 do 550 osób. Obrazuje to skalę produkcji i wykorzystanie potencjału załogi. Aktualnie 150 dostawców dostarcza do SM „Mlekpól” powyżej jednego miliona litrów mleka rocznie. Jak widać, nastąpiły zatem zmiany ilościowe również w gospodarstwach rolnych, a takie gospodarstwa spółdzielni wyróżnia statuetką „Kryształowa krowa”. Bardzo ważne jest zaliczenie sektora mleczarskiego do sektora krytycznego w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego, co stawia przed tą branżą ważne wyzwania, które powinny zostać uwzględnione przez władze naszego kraju. Konieczne jest zabezpieczenie nośników energii elektrycznej, transportu, infrastruktury oraz wielu innych spraw, przyczyniających się do tego bezpieczeństwa.

Czas pokaże, czy faktycznie dojdzie do zabezpieczenia tych potrzeb ze strony polskich władz.

W naszym województwie oraz w sąsiednich regionach produkcja mleka jest dominującą gałęzią rolnictwa. Proszę nam zatem wyjaśnić, z czego wynikają tak znaczące spadki cen skupu mleka w ostatnim czasie?

Myślę, że tam, gdzie skupem mleka zajmuje się spółdzielnia, a w jej imieniu zarząd i rada nadzorcza, można mówić o przemyślanej i odpowiedzialnej polityce cenowej mleka surowego w skupie, pomijając oczywiście aspekt jakości, który stał się już oczywistą normą. Wymagania, które stawia się rolnikom, mają na celu właśnie utrzymanie jakości produktów. Jeśli chodzi o ceny skupu mleka surowego, ma na to wpływ wiele czynników, które władze spółdzielni muszą brać pod uwagę podczas jej ustalania. Dostawcy muszą wiedzieć i pamiętać, iż surowiec to 70% ceny produktu finalnego. Do tego dochodzą koszty transportu, przetwórstwa, opakowania, marketingu, reklamy i całej dystrybucji produktów gotowych. Jest to więc proces bardzo złożony i nie można tego sprowadzić oraz odnosić tylko do ceny skupu. Prezes SM „Mlekpól”, pan Tadeusz Mroczkowski i Zarząd Spółdzielni zawsze dokładają wszelkich starań, by cena mleka była możliwie najwyższa. Dane statystyczne pokazują wyraźnie, iż w czołówce spółdzielni najwyżej płacących za surowiec jest SM „Mlekpól”. Nie chcę się wypowiadać za inne spółdzielnie, gdyż nie jestem do tego uprawniony. Niestety gospodarka rynkowa decyduje o tym, co i za ile można sprzedać, i te mechanizmy rynkowe w dużej mierze wpływają na cenę mleka surowego i gotowych produktów finalnych.

Jakie zagrożenia, Pana zdaniem, stoją przed spółdzielniami mleczarskimi i jakie widzi Pan szanse dla rozwoju tej spółdzielczości w najbliższych latach?

Jeśli chodzi o zagrożenia, jakie ja osobiście widzę dla branży mleczarskiej, to określiłbym je jednym słowem: niepewność. Niepewność w bardzo szerokim rozumieniu, kon-

tekście i wielu aspektach. Zagrożenie energetyczne, silna konkurencja, trudna sytuacja na świecie i tuż za granicą naszego kraju, inflacja oraz wiele innych. Problemem staje się brak młodych ludzi, zainteresowanych pracą na roli, szczególnie w obowiązkowej i wymagającej samodyscypliny produkcji mleka. Spółdzielnia, w której pracuję od wielu lat, wykazuje dynamikę wzrostu skupu mleka wynoszącą około 7% rocznie i chcemy wszyscy wierzyć, iż pozostanie ona na takim poziomie lub wzrośnie w kolejnych latach. Niepewność, o której wspominałem na początku, może odnosić się także do trendów i mody na odżywianie, np. lansowanie wśród społeczeństwa w niektórych mediach, głównie zachodnich, tzw. mleka roślinnego. Prawdziwe mleko nie ma nic wspólnego z „roślinnym”, a ludzie próbuje się do tego przekonać i być może uznają oni, iż jest ono doskonalsze. Wszyscy wiemy, że opłacalność produkcji mleka zależy od finalnego produktu i od tego, czy na nim da się zarobić, aby kondycja spółdzielni, jako przetwórcy oraz rolnika, jako producenta była dobra i dawała szanse na przetrwanie zarówno branży mleczarskiej, jak i gospodarstw, specjalizujących się w produkcji tego mleka. Sami rolnicy wychodzą przecież z różnymi inicjatywami do konsumentów, propagując spożycie mleka i jego wyrobów. Pamiętamy przecież hasło „Dziękujemy, że pijecie polskie mleko”. Mam nadzieję, że wszelkie zagrożenia ominą zarówno branżę przetwórstwa, jak i gospodarstwa mleczne i będziemy mogli za kilka lat cieszyć się jeszcze lepszą kondycją sektora produkcji mlecznej. Oczywiście w sukurs przychodzi nam technologia, gdyż coraz częściej roboty zastępują pracę człowieka. Trzeba jednak pamiętać, że z tym wiążą się dodatkowe koszty. Zakup takich drogich urządzeń, serwis, koszty eksploatacji – to wszystko musi pokryć przystawiony litr mleka. Jednak nie na wszystkie okoliczności mają wpływ decyzje zarządu spółdzielni i stąd właśnie pojawiają się wahania cen, które czasami być może nie są do końca jasne dla rolników, dostawców surowca. ■

WARMIŃSKO-MAZURSKIE DNI POLA W POWIECIE ELBLĄSKIM

2 lipca 2024 r. producenci rolni z powiatu elbląskiego oraz członkowie Rady Powiatowej W-MIR wzięli udział w IV Warmińsko-Mazurskich Dniach Pola, organizowanych przez Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie.

W pierwszej części, polowej, uczestnicy odwiedzili gospodarstwo pana Jana Tyrawskiego – Członka Rady Powiatowej W-MIR w powiecie elbląskim, gdzie mogli zobaczyć poletka demonstra-

cyjne pszenicy ozimej, rzepaku ozimego i bobiku, uprawianych w systemie strip till. Następnie udali się do gospodarstwa rolnego pana Jana Puzio, aby zwiedzić poletko bobiku uprawianego ekologicznie. Doradcy z ZD w Elblągu przedstawili krótkie prezentacje, dotyczące poszczególnych demonstracji, których byli opiekunami. Spotkanie uświetniły miniwykłady na każdym polu, wygłoszone przez panią dr hab. Martę Damszel, prof. UWM.

Druga część spotkania, teoretyczna, została oficjalnie rozpoczęta przez pana Pawła Mostowicza – II Zastępcę Dyrektora W-MODR. Następnie uczestnicy mieli okazję wysłuchać wykładu pani prof. dr hab. inż. Bożeny Kordan pt. „Skuteczność zabiegów insektycydowych w pszenicy ozimej i rzepaku ozimym”.

Wydarzenie było doskonałą okazją do wymiany doświadczeń i poszerzenia wiedzy w zakresie nowoczesnych metod uprawy oraz ochrony roślin. ■

www.facebook.com/wmzhbm

WARMIŃSKO - MAZURSKI
Związek Hodowców Bydła Mlecznego

w Olsztynie z/s w Dorotowie

tel. 89 527-76-31 fax: 89 527-77-80

AKADEMIA MŁODEGO HODOWCY NA WARMII I MAZURACH – TRZY ZJAZDY PEŁNE PROFESJONALNEJ WIEDZY

Okres wakacyjny dla młodego człowieka to przede wszystkim relaks i odpoczynek, ale nie dla naszych hodowców. W Akademii Młodego Hodowcy, zorganizowanej we współpracy z Polską Federacją Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Spółdzielnią Mleczarską MLEKPOL oraz Warmińsko-Mazurskim Związkiem Hodowców Bydła Mlecznego, wzięli udział młodzi rolnicy z Warmii i Mazur. Celem tej wspólnej inicjatywy było poszerzenie wiedzy o hodowli bydła w praktyczny i przystępny spo-

sób, tak by pomóc i zachęcić do przejmowania rodzinnych gospodarstw. Akademia odbyła się w postaci trzech zjazdów w różnych lokalizacjach naszego województwa. Hodowcy dowiedzieli się o sposobach poprawy zdrowotności i wydajności swoich krów, co ma duży wpływ na zmniejszenie kosztów, a zwiększenie zysków. Każdy moduł składał się z części teoretycznej oraz praktycznej w oborze. Zajęcia prowadzili wyłącznie wykładowcy praktycy, pracownicy PFHBiPM. Do każdego zjazdu

młodzież otrzymała materiały dydaktyczne, a także raporty wynikowe.

Pierwszy moduł, pt. „Postaw na ocenę!”, odbył się 23 lipca 2024 r. i dotyczył zagadnień obejmujących to, jak produkować taniej, łatwiej i nowocześniej. Część teoretyczną, dzięki uprzejmości Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, zaprezentowaliśmy w salce konferencyjnej Stacji Badawczo-Dydaktycznej w Bałdach. Akademię zainaugurowali: pan Andrzej Steckiewicz – Wiceprezydent ▶

PFHBiPM oraz Prezes W-MZHBM, pan Kazimierz Czernewski – Dyrektor Wydziału Skupu SM „Mlekolpol”, pan Mieczysław Zdunek – Kierownik Skupu Zakładu Produkcji Mleczarskiej w Mrągowie, pan Janusz Nalewski – Dyrektor Regionu Oceny Północ oraz pan Władysław Kapusta – Kierownik SD-B.

Uczestnicy Akademii dowiedzieli się, w jaki sposób interpretować oceny swoich obór z raportów wynikowych oraz zapoznali się ze szczegółowo omówionym naszym autorskim programem do zarządzania stadem SOL. Narzędzia te pozwalają zarządzać gospodarstwem w sposób nowoczesny i łatwy oraz pozwalają podejmować trafne decyzje, oszczędzając czas.

Następnie wszyscy udali się do rodzinnego gospodarstwa rolnego pana Pawła Polichta w Nowej Wsi. Dzięki tej wizycie, nasi adepci mogli zobaczyć, jak wygląda nowoczesne gospodarstwo z automatycznym dojem. Państwo Policht wyczerpująco odpowiedzieli na wiele pytań, m.in. dotyczących ekonomicznego zarządzania swoim gospodarstwem. Uczestnicy zostali zapoznani z programami do administrowania i monitoringu stada oraz pozyskali szeroką wiedzę na temat dobrostanu i doju „robotowego”.

Kolejny moduł dotyczył zagadnień z zakresu doradztwa żywieniowego, który odbył się 30 lipca 2024 r. w sali

konferencyjnej Zakładu Produkcji Mleczarskiej SM „Mlekolpol” w Mrągowie. Młodzi hodowcy zostali powitani przez Dyrektorów: panów Kazimierza Czernewskiego i Marcina Piwowarczyka, który z kolei przytoczył historię mleczarni w Mrągowie. Następnie Doradcy Żywieniowi PFHBiPM wyjaśnili Czy „tania” dawka to „dobra” dawka. Przedstawili także, jak poprawić parametry tłuszczu i białka w mleku, jak liczyć koszty produkcji mleka, jakich błędów żywieniowych unikać oraz jak dostosować intensywność żywienia krów do ich zapotrzebowania.

Po dawce wiedzy z zakresu żywienia, grupa udała się na zwiedzanie Zakładu Produkcji Sproszkowanych Wyrobów Mleczarskich, jednego z najnowocześniejszych tego typu w Europie. Pan Jerzy Michałek, Dyrektor Zakładu, oprowadzając gości, szczegółowo wyjaśnił proces wyrobu mleka sproszkowanego. Po dużej porcji wiedzy technologicznej, młodzi hodowcy część praktyczną odbyli w gospodarstwie rolnym pana Sylwestra Kryma w Bałowie. Tam zaznajomili się z tajnikami pracy doradcy żywieniowego PFHBiPM. Bonusem dla każdego uczestnika warsztatów była możliwość zbadania swoich pasz na miejscu, w naszym mobilnym laboratorium.

W trakcie ostatniego, trzeciego mo-

dułu, pn. „Warsztat dojarza”, który odbył się 6 sierpnia 2024, zostały omówione problemy z mastitis w stadzie. Skorzystaliśmy wtedy z gościnności Sołtysa miejscowości Wierzbowo, a w tamtejszej świetlicy wiejskiej doradczyni ogólna PFHBiPM zaprezentowała część teoretyczną, podczas której przedstawiła procedury prawidłowego doju, wskaźniki zdrowia wymienia oraz najczęstsze błędy w rutynie doju. Część praktyczna odbyła się w gospodarstwie pana Jana Szczęcha w Wierzbowie. W oborze nasza ekspertka na hali udojowej wskazała praktyczne aspekty rutyny doju oraz użyteczność urządzeń pomiarowych do badania instalacji udojowej.

Na zakończenie Akademii Młodego Hodowcy wszyscy uczestnicy otrzymali certyfikaty oraz upominki, które wręczyli z gratulacjami Wiceprezydent pan Andrzej Steckiewicz, Dyrektor pan Marcin Piwowarczyk, Zastępca Dyrektora pan Dariusz Zabrocki i Kierownik pan Mieczysław Zdunek.

Dziękujemy naszym młodym, pełnym pasji hodowcom za wspólną przygodę, połączoną z edukacją. Gratulujemy zaangażowania i chęci poszerzania wiedzy, która – miejmy nadzieję – zainspiruje ich do dalszego rozwoju. Życzymy samych sukcesów w hodowli!

Katarzyna Sokołowska

RADCA PRAWNY RADZI

OGRANICZENIA W ROZPORZĄDZANIU NIERUCHOMOŚCIAMI NABYTYMI Z KOWR

Obecne regulacje prawne pozwalają rolnikom, po spełnieniu określonych przesłanek, na nabycie gruntów rolnych należących do KOWR. Po takim nabyciu, rolnicy stają się właścicielami pozyskanych gruntów rolnych. Jednak nie oznacza to, że rolnicy mogą dysponować nabytymi gruntami w sposób dowolny. Wydawać by się mogło, że skoro rolnik staje się właścicielem, to może bez ograniczeń rozporządzać swoją własnością, na co wskazywałyby odpowiednie przepisy Kodeksu cywilnego, dotyczące własności (art. 140 k.c. stanowi, że w granicach określonych przez ustawy i zasady współżycia społecznego właściciel może, z wyłączeniem innych osób, korzystać z rzeczy zgodnie ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem swego prawa, w szczególności może pobierać pożytki i inne dochody z rzeczy. W tych samych granicach może rozporządzać rzeczą). Jednak mimo nabycia prawa własności, nabywcy nie mogą dowolnie rozporządzać nabytymi gruntami rolnymi.

Często zapomina się, że nabywanie gruntów rolnych reguluje Ustawa z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 589). I właśnie ta ustawa ingeruje w prawo własności i je ogranicza. W przepisie art. 29a tej ustawy zawarto ograniczenia w rozporządzaniu nabytymi gruntami rolnymi. Należy o tym pamiętać, ponieważ sprzeczne z ustawą rozporządzanie nabytymi gruntami rolnymi może skutkować nałożeniem na rolnika wysokich kar finansowych.

Jednym z ważniejszych ograniczeń jest zakaz zbywania nieruchomości nabytej z Zasobu przez okres 15 lat od dnia nabycia nieruchomości oraz obowiązek prowadzenia działalności rolniczej na niej w tym okresie, a w przypadku osób fizycznych – do osobistego prowadzenia tej działalności (zakaz ten nie ma jednak cha-

rakteru absolutnego, gdyż wyłącza go uzyskanie uprzedniej zgody KOWR-u).

W tym miejscu konieczne jest odwołanie się do regulacji z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, który to przepis zawiera definicję osobistego prowadzenia gospodarstwa rolnego. Przepis ten stanowi, że „osoba fizyczna osobiście prowadzi gospodarstwo rolne, jeżeli:

- a. pracuje w tym gospodarstwie,
- b. podejmuje wszelkie decyzje dotyczące prowadzenia działalności rolniczej w tym gospodarstwie”.

Kolejnym ograniczeniem jest zakaz obciążania nabytej nieruchomości hipoteką, chyba że KOWR wyrazi na to zgodę. Zakaz ten ma zapewnić możliwości niezakłóconego wykonywania przez KOWR prawa pierwokupu, określonego w art. 29 ust. 4 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz umownego prawa odkupu (Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa przysługuje prawo pierwokupu na rzecz Skarbu Państwa przy odsprzedaży nieruchomości przez nabywcę w okresie 5 lat od nabycia tej nieruchomości od KOWR).

Jak już była mowa wyżej, niezastosowanie się do zapisów ustawy grozi może nałożeniem kar finansowych. Na stosowanie sankcji finansowych za nierespektowanie określonych, powyższych ograniczeń, zezwala art. 29a ust. 1 pkt 3 ww. ustawy. Zgodnie z tym przepisem, nabywca nieruchomości zobowiązany jest do zapłaty 40% kwoty ceny sprzedaży za niedotrzymanie przez nabywcę któregośkolwiek ze zobowiązań omówionych wyżej lub złożenia nieprawdziwego oświadczenia, o którym mowa w art. 29b ust. 1 omawianej ustawy.

Zobowiązania, określone w art. 29a ust. 1, nałożone na nabywcę nieruchomości Zasobu, stają się obowiązującą treścią umów sprzedaży, tzn. że

jest to element obowiązkowy umowy z KOWR-em. Stosownie do art. 29a ust. 3 ustawy, do umów tych wpiśwane jest również zastrzeżenie, zgodnie z którym obowiązek zapłaty kary umownej w przypadku sprzedaży nieruchomości nie dotyczy sytuacji, gdy przeniesienie własności następuje na rzecz zstępnego lub przysposobionego, a w przypadku ich braku – krewnego w linii bocznej, albo też następuje po uzyskaniu zgody KOWR. Co istotne, w przypadku, gdy nabywca przeniesie własność nieruchomości na rzecz wskazanych powyżej osób, jak też uzyska pisemną zgodę KOWR, to jest on zwolniony jedynie z obowiązków zapłaty kary umownej, o której mowa w art. 29a ust. 1.

Przepis powyższy właściwie daje swobodę KOWR-u w zakresie udzielania zgody, nawet w przypadkach, gdy spełnione zostaną wymienione w nim przesłanki. KOWR uprawniony jest do wydania zgody na sprzedaż nieruchomości w sytuacjach związanych z ochroną gospodarstw rodzinnych, umożliwiając zbycie nieruchomości nabytej z Zasobu na rzecz rolników indywidualnych, jak też osób tworzących gospodarstwa rodzinne. Krajowy Ośrodek może wyrazić zgodę na:

1. przeniesienie własności nieruchomości nabytej z Zasobu w przypadku, gdy nabywca nieruchomości jest osobą fizyczną
  - a. zamierzającą powiększyć gospodarstwo rodzinne, albo
  - b. posiadającą kwalifikacje rolnicze i zamierzającą utworzyć gospodarstwo rodzinne, albo
  - c. której przyznano pomoc finansową, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 6 lit. a Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszar

rów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020;

2. ustanowienie hipoteki na nieruchomości nabytej z Zasobu w przypadku, gdy hipoteka ma stanowić zabezpieczenie spłaty kredytu zaciąganego na
  - a. zakup nieruchomości rolnej na powiększenie gospodarstwa rodzinnego, lub
  - b. zakup inwentarza żywego lub maszyn i urządzeń służących do prowadzenia gospodarstwa rodzinnego, lub
  - c. budowę, rozbudowę lub modernizację budynków służących prowadzeniu produkcji rolniczej, lub
  - d. odbudowę budynków zniszczonych w wyniku zdarzeń losowych, lub
  - e. realizację przedsięwzięcia, na które jest udzielana pomoc ze środków publicznych w związku z zaistniałymi zdarzeniami losowymi.

Warto także wspomnieć, że art. 29b ust. 1 ww. ustawy nakłada obowiązek składania oświadczeń o pochodzeniu środków finansowych, przeznaczonych na nabycie nieruchomości Zasobu oraz braku zawarcia umowy przedwstępnej na jej zbycie. Ma to ograniczyć nabywanie nieruchomości

ści Zasobu przez osoby podstawione (tzw. „słupy”). Chodzi o wyeliminowanie udziału w przetargach osób, które nabywają nieruchomości w celach ich odsprzedaży, głównie podmiotom zagranicznym. Oświadczenie, składane na mocy ust. 1, jest objęte podwójną sankcją. Oświadczenie nieprawdy co do pochodzenia środków na nabycie nieruchomości z Zasobu oraz niezawarcia umowy przedwstępnej na zbycie tej nieruchomości, wiąże się z koniecznością zapłaty kary umownej w wysokości 40% ceny sprzedaży, o czym była mowa wyżej. Dodatkową sankcją jest sankcja karna, przewidziana w ust. 2. Osoba, która złożyła nieprawdziwe oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, podlega odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia (do 3 lat pozbawienia wolności). Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia.

Podsumowując, warto znać ograniczenia w wykonywaniu prawa własności, które nakłada ustawa o gospodarowaniu gruntami rolnymi Skarbu Państwa. KOWR kontro-

luje sposób wykonania zobowiązań z umowy przenoszącej własność gruntów rolnych, a więc i prawidłowe wywiązanie się z zawartej umowy, a zobowiązania, określone w art. 29a ust. 1 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, nałożone na nabywcę nieruchomości Zasobu, stają się obowiązkową treścią umów sprzedaży. Dlatego tak ważne jest przeczytanie całej umowy oraz poznanie nałożonych obowiązków i kar, które grożą za ich złamanie. Umowa zawierana jest w formie aktu notarialnego, ale notariusz nie ma obowiązku pouczenia o ewentualnych karach, więc to osoby podpisujące umowę muszą wykazać się jej odpowiednim zrozumieniem. O ograniczeniach nie powie także bank, na rzecz którego rolnik chce ustanowić hipotekę. Bank weryfikuje tylko to, kto jest właścicielem i czy nieruchomość nie jest już obciążona hipoteką. W razie wątpliwości, zasadne jest skorzystanie z pomocy prawnika, który wytłumaczy budzące niepewność zapisy umowy. KOWR jest bowiem, w przypadku ustalenia, że doszło do złamania zakazu, zobowiązany do nałożenia kary w wysokości wskazanej w ustawie – nie ma tutaj żadnej swobody i możliwości odstąpienia od ukarania. ■

radca prawny Karolina Niedzielska

Komisja Europejska otwiera rekrutację na staże

Komisja Europejska rekrutuje do kolejnej edycji programu stażowego. To wyjątkowa okazja, by zdobyć cenne doświadczenie zawodowe, pracując w instytucji kształtującej przyszłość Unii Europejskiej. Program stażowy Komisji Europejskiej, realizowany nieprzerwanie od 1960 roku, jest największym tego rodzaju projektem na świecie. Oferuje on uczestnikom możliwość współpracy z doświadczonymi specjalistami w różnych dziedzinach oraz rozwijania swoich umiejętności w dynamicznym środowisku międzynarodowym.

Co oferuje staż w Komisji Europejskiej?

- 1376,89 euro miesięcznie;
- brak limitu wiekowego;
- mnóstwo zagadnień: od zdrowia, przez energię, kulturę, prawo, AI, do kwestii humanitarnych i wielu innych – na pewno znajdziesz coś ze swojego obszaru zainteresowań.
- bardzo dobra znajomość drugiego języka urzędowego UE, np. polskiego;
- brak wcześniejszego doświadczenia zawodowego, dłuższego niż 6 tygodni, w instytucji UE.

Zgłoszenia do programu stażowego można składać od 15 lipca do końca sierpnia 2024 roku. Staż rozpocznie się 1 marca i potrwa do końca lipca 2025 roku.

Więcej informacji na temat procesu rekrutacyjnego oraz samego programu można znaleźć na oficjalnej stronie Komisji Europejskiej: https://traineeships.ec.europa.eu/index_en. ■

Generacja Z – wiodąca wymiana pokoleń w rolnictwie!

Europejska Sieć WPR (Wspólnej Polityki Rolnej) serdecznie zaprasza młodych ludzi do udziału w nowej grupie tematycznej pn. „Generacja Z – wiodąca wymiana pokoleń w rolnictwie”. To wyjątkowa okazja, by dołączyć do zaangażowanej społeczności i współtworzyć przyszłość europejskiego rolnictwa oraz obszarów

wiejskich. Uczestnicy będą mieli możliwość oceny potrzebnych zmian w legislacji i praktykach, wspierając większe zaangażowanie młodych rolników.

Spotkania odbędą się w Brukseli 23 października 2024 r. oraz 11 grudnia 2024 r. Zaproszenie jest skierowane do młodych osób, aktywnie działających na

rzecz rozwoju obszarów wiejskich, w tym przyszłych i obecnych rolników. Więcej informacji znajdziesz na stronie: www.ksowplus.pl.

Termin nadsyłania zgłoszeń upływa 9 września 2024 r. Formularz zgłoszeniowy dostępny jest online <https://form.jotform.com/242002446428348>. ■

Stop podrabianej żywności! Nowa inicjatywa obywatelska

Komisja Europejska zarejestrowała inicjatywę obywatelską „Stop podrabianej żywności: miejsce pochodzenia na etykiecie”. Organizatorzy wzywają Komisję do przedstawienia wniosku, który zapewni europejskim konsumentom dostęp do przejrzystych informacji o nabywanej żywności, spełniającej ich oczekiwania w zakresie jakości i zrównoważonego rozwoju.

Cele inicjatywy:

- jasne oznaczanie pochodzenia wszystkich produktów;
- przestrzeganie spójnych norm środowiskowych, zdrowotnych i pracowniczych na rynku wewnętrznym.

Od momentu rejestracji organizatorzy mają sześć miesięcy na rozpoczęcie zbierania podpisów. Jeśli w ciągu roku inicjatywę poprze co najmniej milion obywateli z siedmiu państw członkow-

skich, Komisja będzie musiała zareagować, przedstawiając uzasadnienie swojej decyzji.

Więcej informacji na temat inicjatywy: <https://citizens-initiative.europa.eu>.

Europejska inicjatywa obywatelska, wprowadzona Traktatem z Lizbony, umożliwi obywatelom wpływanie na politykę UE. Od 2012 roku Komisja zarejestrowała 116 inicjatyw. ■

EUROPE DIRECT Olsztyn przy Warmińsko-Mazurskiej Izbie Rolniczej

10-416 Olsztyn, ul. Towarowa 1

tel./fax: 89 535-48-43

www.europedirect-olsztyn.pl

[Facebook/EDOlsztyn](https://www.facebook.com/EDOlsztyn)

europedirect-olsztyn@europedirect-olsztyn.pl

EUROPE DIRECT
Olsztyn

Masz pytanie na temat
Unii Europejskiej?

Zadzwoń: 00 800 6 7 8 9 10 11

Sprawdź: <http://ec.europa.eu/europedirect>

SKARBY ZAKŁĘTE W SZKLE

Wielkiej „Babeczki z Dąbróweczki” z produktem „Dar kociołka”. Drugie miejsce zajęto KGW w Bielicy „Książęca Wieś Kwiatowa” z „Czarną Jagodą”, a trzecie miejsce przypadło KGW w Purdzie „PurDzianie” za „Jagodnik MiodoMięta”.

W kategorii przetworów warzywnych pierwsze miejsce zdobyło KGW w Purdzie „PurDzianie” za „Zakręconą dynię”, drugie miejsce zajęło KGW „Stradunianki” z produktem „Grzyby w occie”, a trzecie miejsce przypadło KGW „Zgrana Dzwierznia” za sałatkę „Zgrane trio”.

W kategorii przetworów mięsnych i rybnych triumfowało KGW w Bielicy „Książęca Wieś Kwiatowa” za „Złotą rybkę w occie”, drugie miejsce zajęło KGW „Makówka Piecki” za „Mazurski paprykarz”, a trzecie miejsce zdobyło KGW „Kumata brygada” w Żabim Rogu za „Domowy paprykarz mazurski”.

Koła gospodyń wiejskich, które zdobyły pierwsze miejsca, będą reprezentować nasze województwo podczas wrześniowej konferencji „Spotkanie kobiet wiejskich. Kobiecy to dobry klimat” w Gdańsku. ■

26 lipca br., w biurze Warminsko-Mazurskiej Izby Rolniczej w Olsztynie, odbył się konkurs „Skarby zaklęte w szkło”, zorganizowany z myślą o kołach gospodyń wiejskich z województwa warminsko-mazurskiego. Celem wydarzenia była promocja wyjątkowych, domowych specjałów oraz lokalnych tradycji kulinarnych.

Uczestnicy rywalizowali w trzech kategoriach: „Domowe przetwory z owoców”, „Domowe przetwory z warzyw” oraz „Domowe przetwory mięsne i rybne”. Prace oceniano pod kątem wyglądu, smaku, oryginalności, związku z regionem oraz wykorzystania lokalnych surowców. W kategorii przetworów owocowych zwyciężyło KGW w Dąbrówce

